

Demcsák Mária

KÖSZÖNTŐ

[DOI 10.35402/kek.2021.2.16](https://doi.org/10.35402/kek.2021.2.16)

Isten éltesse drága Ervin! Köszönöm, hogy meghatározó szerepet töltöttél be a munkás életemben!

A veled 2000-ben alapított magyar üzleti etikai díj története a hazai üzleti szektor tudatra ébredésének, tudatosodásának története. Filozófiai rendszered valósággá válása. Bizonyosság, hogy a tudatváltozás, a tudat paradigmaváltása mindennapjainkban tetten érhetően zajlik. És ez nagyon jó!

Köszönöm, hogy munkatársadként megélhettem az üzleti szektor tudatra ébredésének inspiráló előrelépését.

László Ervin 85. születésnapjára a 2000-ben közösen alapított Üzleti Etikai díj **fejlődésének történetét** elevenítem föl.

Hogyan kezdődött?

A díjat 2000-ben alapította László Ervin filozófus professzor, a Budapest Klub alapítója és Demcsák Mária a Piac és Profit üzleti magazin alapító főszerkesztője. Abban az időben az „üzleti etika” szavakat együtt kimondani is szégyen volt; és a fenntartható fejlődés fogalmát csak igen szűk körben használták Magyarországon.

Mi az üzleti etika?

Az üzleti etika elsősorban gondolkodásmód, annak a cselekvésekre való kihatása. Az üzleti életben az etikus gondolkodásmód etikus magatartást, etikus viselkedést és etikus jelenléte követel.

Az etikus gazdasági tevékenység és a fenntartható fejlődés fogalma, meghatározása teljesen összeér. Mi a fenntartható fejlődés? *„A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedék esélyeit arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”*. Miről szól ugyanakkor az etikus gazdasági tevékenység? Etikus az a gazdasági tevékenység, amely nem káros az egyénre, a társadalomra és a természeti környezetre, azaz mindhárom területen hozzájárul a jól-lét növekedéséhez. Az etikus cég, tehát, a fenntartható fejlődéssel összhangban cselekszik, azért érzett felelőssége – akár tudatos, akár nem – hozzájárul a bolygónk élıhetőségéhez és a megmaradásához.

A fenntartható fejlődés a következő globális problémaköröket foglalja magában:

- klímaváltozás,
- környezetszennyezés,
- fosszilis kontra alternatív, megújuló energia,
- az egyén felelőssége,
- az üzleti szektor felelőssége,
- a felelős profit,
- a társadalmi, gazdasági egyenlıtlenségek növekedése,
- a gazdaság profitnövelő, növekedésorientált szemlélete,
- a paradigmaváltás szükségessége a gondolkodásmód- és értékrend-váltásban,
- az egészségügy, oktatás szemléletváltása,
- emberi és társadalmi értékrendek megváltoztatása a világ megmaradása érdekében... és még sorolhatnánk.

A fenti szempontokat figyelembe véve az alapításkor, az üzleti Etikai Díj alapító okiratában így fogalmaztunk: **Etikus vállalatnak** nevezhető az a vállalat, amely felelős gondolkodásmódról tesz cselekedetein keresztül tanúbizonyosságot, tehát felelősséget vállal a munkatársaiért, a szűkebb és tágabb környezetének jólétéért, a társadalom fejlődéséért, a klímaváltozás negatív folyamatainak visszafordításáért, az esélyegyenlıség javításáért. Tetteit nem elsősorban a mindenáron való haszonszerzés irányítja, hanem a másokról gondoskodás, a más érdekeinek, jól-létének figyelembe vétele is. A szűkebb és tágabb emberi, természeti, üzleti környezete érdekében képes átértékelni a várható üzleti hasznát, és cselekedetei célrendszerével képes magasabb rendű értékeket is szolgálni.

Az Üzleti Etikai Díj odaítélésekor a zsűri a díjat megpályázó társaságokat öt szempont szerint vizsgálja:

1. A cég etikai magatartása alkalmazottai felé.
2. A cég tulajdonosainak etikai magatartása tulajdonosi jogosítványaik gyakorlása közben.
3. Ügyfelekkel, üzleti partnerekkel szembeni etikus üzleti magatartás.
4. Társadalmi felelősségvállalás.
5. A környezettel szembeni felelős magatartás.

A pályázati feltételhez tartozik, hogy a – legálább három éve működő – pályázó társaság rendelkezék magyarországi székhellyel.

A zsűri tagjait minden évben az alapítókól, valamint a korábbi években díjat kapott cégek első számú vezetőiből választottuk ki. Minden évben maximum tíz díjat ítéltünk oda a következő négy társasági kategóriában: kisvállalat, középvállalat, nagyvállalat, multinacionális vállalat.

Az első két évben mai szemmel nézve még nagyon kevés etikus magatartásmódot lehetett számon kérni az üzleti szektortól. Például a kötelező környezetszennyezési előírások betartását, az adók befizetését, a transzparenciát. De ahogy teltek az évek, egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a földi létezés egyensúlya mennyire kényes, és egyre több felelőséget kellett követelni a gazdaság szereplőitől.

Már nyíltan felvállalhattuk az addig kimondhatatlan paradigmákat:

- Az a jó üzlet hosszú távon, amelyben a másik fél is jól jár.
- Felelősek vagyunk mindannyian a Földön egyre romló életesélyekért, a természet és az emberek életfeltételeinek kilátástalanságáért.
- A gazdasági döntéshozóknak kiemelten nagy a felelőssége a klímaváltozás folyamatainak visszafordításában, megállításában.

Az üzleti etikai díj történetének 15. évében a 21. században elengedhetetlen etikai elvárások számonkérése megkezdődött. Kimondtuk, mert megértett rá az üzleti szektor, és a felelősségérzetük olyan mértékben erősödött, hogy megértették: *csak azt a vállalatot illeti meg az üzleti etikai jelző viselése, amelynek szervezetét, munkatársait, vezetői gondolkodását mélyen, igazán áthatja a tudatosság és a felelőség szűkebb, és tágabb környezetéért.*

Ma már 115 működő vállalat viseli büszkén az etikus jelzőt és a vele járó logóhasználatot. A pályázók száma évről évre megduplázódik (átlag 60-70). Egyre nagyobb dicsőség a díj birtokosává válni, és egyben felelőség is, melyet a díjat elnyert vállalatok erősen tudatosítottak lelkükben és tetteikben egyaránt. Tudják, mit kell tenniük, és közös ügyünk, felelőségünk lett a planetáris tudat lényegét megismertetni, terjeszteni és annak szolgálatába állni.

Nagy megtiszteltetés veled dolgozni Ervin! Köszönöm, hogy a társad lehetek ebben a misszióban. Éljen sokáig drága Ervin!

Demcsák Mária, alapító-főszerkesztő: Piac és Profit